

Original Article

The Intelligent Diagnosis of Speech Disorder: Using of Audio Signal Processing System

Iman Abaspor Kazerouni , Hasan Moslemi* , Fatemeh Hourali

Electrical and Computer Engineering Department, Esfarayen University of Technology, Esfarayen, Iran.

*Corresponding author; E-mail: h.moslemi@esfarayen.ac.ir

Received: 5 October 2016 Accepted: 15 January 2017 First Published online: 13 December 2018
Med J Tabriz Uni Med Sciences Health Services. 2018 December - 2019 January; 40(5):55-62

Abstract

Background: Voice is one aspect of speech. In this study, evaluation of the audio signal is used to determine the severity of the speech disorder and intelligibility. Until now, methods studied the quality of speech.

Methods: In consultation with the specialists a sentence with 5 words and 8 syllables has been determined to test 80 sample random persons were randomly selected among healthy people with different age groups and gender. Unhealthy people randomly selected from among the pupils centers. Among the different grading unhealthy and speech disorders were present. The cases were 50 healthy people and 30 patients with speech disorders. Using the model proposed in this paper, an intelligent system designed base on the principles of speech and image processing for detection speech disorder.

Conclusion: The proposed system has been tested on the different voice signals and statistical data have been extracted. The results represent a breakdown of people with an accuracy of more than 92% has been compared with the results of other reports, the result is very acceptable. The percentage of the proposed system error that leads to a repeat of the experiment is also about 7%.

Keywords: Speech Intelligibility, Voice Quality, Classification, Data Collection

How to cite this article: Abaspor Kazerouni I, Moslemi H, Hourali F. [The Intelligent Diagnosis of Speech Disorder: Using of Audio Signal Processing System]. Med J Tabriz Uni Med Sciences Health Services. 2018 December - 2019 January;40(5):55-62. Persian.

مقاله پژوهشی

تشخیص هوشمند اختلال گفتاری با استفاده از سیستم پردازش سیگنال صوت

ایمان عباس‌پور کازرونی^{ID}، حسن مسلمی^{ID*}، فاطمه حورعلی^{ID}

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، مجتمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراین، اسفراین، ایران
*نویسنده مسئول؛ ایمیل h.moslemi@esfarayen.ac.ir

دریافت: ۱۳۹۵/۷/۱۴ پذیرش: ۱۳۹۵/۱۰/۲۶ انتشار برخط: ۱۳۹۷/۹/۲۲
مجله پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز. ۱۳۹۷ آذر و دی؛ ۴۰(۵):۵۵-۶۲

چکیده

زمینه: صوت یکی از جنبه‌های گفتار است. در این پژوهش، هدف بررسی و ارزیابی سیگنال صوتی جهت تعیین شدت اختلال گفتاری و همچنین وضوح گفتار است. تاکنون روش‌ها جهت ارزیابی گفتار به صورت کیفی بوده است. روش کار: با مشورت متخصصان گفتار درمانی یک جمله شامل ۵ کلمه و ۸ هجا تعیین شد و از ۸۰ نفر نمونه گیری شد که به صورت تصادفی در میان افراد سالم و از گروه‌های سنی و جنسیت مختلفی انتخاب شده‌اند. افراد ناسالم نیز از میان دانش‌آموزان مراکز استثنایی به صورت تصادفی انتخاب شده‌اند. از میان نمونه‌های انتخاب شده ۵۰ شخص سالم و ۳۰ نفر دارای اختلالات گفتاری هستند. در این مقاله، سیستم هوشمندی طراحی شده که بر اساس اصول پردازش گفتار و تصویر، می‌تواند افراد سالم را از افراد دارای اختلالات گفتاری تفکیک کند. **یافته‌ها:** از آنجا که تشخیص وجود اختلالات گفتاری، معمولاً تنها بر اساس تشخیص متخصصان گفتار درمانی و بر اساس اصول شنیداری انجام می‌شده است لذا با سیستم پیشنهادی طراحی شده در این مقاله، می‌توان عملیات تشخیص را به صورت هوشمند و با دقت بسیار بالا و بدون خطای انسانی انجام داد. **نتیجه‌گیری:** نتایج حاصل نشان دهنده تفکیک افراد با دقت بیش از ۹۲٪ بوده است که در مقایسه با نتایج سایر گزارشات نتیجه بسیار قابل قبولی می‌باشد. درصد خطای سیستم پیشنهادی که منجر به تکرار آزمایش شده است هم در حدود ۷٪ می‌باشد.

کلید واژه‌ها: وضوح گفتار، کیفیت صوت، دسته‌بندی، جمع‌آوری داده

نحوه استناد به این مقاله: عباس‌پور کازرونی، ا. مسلمی، ح. حورعلی. ف. تشخیص هوشمند اختلال گفتاری با استفاده از سیستم پردازش سیگنال صوت. مجله پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز. ۱۳۹۷؛ ۴۰(۵):۵۵-۶۲

حق تألیف برای مؤلفان محفوظ است.

این مقاله با دسترسی آزاد توسط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز تحت مجوز کرییتیو کامنز (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>) منتشر شده که طبق مفاد آن هرگونه استفاده تنها در صورتی مجاز است که به اثر اصلی به نحو مقتضی استناد و ارجاع داده شده باشد.

مقدمه

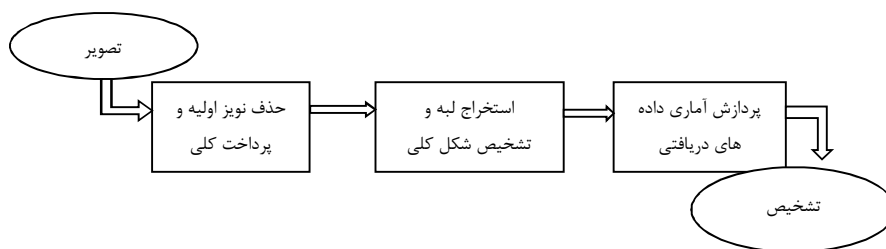
در فرآیند ارتباط کلامی صوت ابزاری است که نه تنها پیام را انتقال می دهد بلکه به معنای آن نیز می افزاید. احساس گوینده را بیان می کند و می تواند پیام را قوی تر به شنونده انتقال دهد. صوت علاوه بر آنکه بیانگر حالت های عاطفی، هیجانی و روانی گوینده است، می تواند حالت های جسمی گوینده به ویژه وضعیت حنجره را مشخص نماید. صوت نابهنجار می تواند به دلیل وجود انواع بیماری ها اعم از عضوی یا عملکردی باشد (۱). صوت نابهنجار به هرگونه انحراف در زیر و بمی بلندی کیفیت یا سایر ویژگی های پایه صوت اطلاق می شود که به طور پیوسته در برقراری ارتباط اختلال ایجاد کرده، توجه سایرین را جلب نماید و بر گوینده و شنونده تأثیر نامطلوب بگذارد (۲). در منابع مختلف وضوح گفتار تعاریف متفاوتی دارد، اما به طور کلی وضوح گفتار به وسعت سیگنال های آکوستیکی اشاره دارد که گوینده تولید کرده و شنونده به طور درست دریافت می کند (۳). به طور کلی تعامل ویژگی های زنجیری و زبر زنجیری وضوح گفتار را تحت تأثیر قرار می دهند. به این معنی که تولید، سرعت، روانی، کیفیت و شدت صوت عوامل موثر بر وضوح گفتار هستند (۴). سنجش وضوح گفتار کاربردهای زیادی دارد از جمله مبنای مقایسه به منظور استناد و بررسی تغییر در عملکرد گفتار در پاسخ به درمان، تعیین محدودیت عملکردی گفتار، سنجش شدت اختلال گفتاری و وضوح گفتار به عنوان معیار آسیب، ناتوانی یا معلولیت نیز به کار می رود. با این وجود معمولاً در گزارشات بالینی و پژوهش ها، مستند کردن سطوح وضوح گفتار رایج نیست (۵). ارزیابی وضوح گفتار باید شامل تک کلمه، تکرار جمله و گفتار خود انگیزه باشد. تخمین وضوح تک کلمه پیش بینی خوبی برای وضوح جمله یا گفتار پیوسته نخواهد بود (۶). در ادامه با توجه به پایه های ریاضی و منطقی مدلی ارائه می شود که بر اساس آن، با پردازش سیگنال های صوتی، صوت افراد دارای اختلالات صوتی از افراد سالم تفکیک می شود. در بخش ۲ ساختار کلی مدل پیشنهادی ارائه می شود و در آن عملگرهای منطقی مختصاتی که پایه اصلی مدل پیشنهادی است توضیح داده می شود. در بخش ۳، دو مرحله اصلی حذف نویز و استخراج لبه های سیگنال به صورت زیر مجموعه

روش بررسی ارائه می شود و در بخش ۴ نتایج مدل پیشنهادی شرح داده می شود.

روش کار

در این بخش الگوریتم و ساختار کلی استفاده شده در این مقاله مورد بررسی قرار می گیرد. در روش پیشنهادی، ابتدا نویزهای موجود در تصویر سیگنال صوتی دریافتی با استفاده از فیلترهای پیشنهادی حذف نویز، از بین می روند. باید توجه داشت که عمل حذف نویز در تحلیل تصاویر پزشکی بسیار حیاتی و مهم است به دلیل اینکه در صورتی که نویزهای موجود در یک تصویر به طور کامل حذف نشوند، عملیات و پردازش های بعدی علاوه بر تصویر هدف، بر روی نویزها نیز انجام می گیرند و بنابراین نتیجه ی به دست آمده از تحلیل و بررسی تصاویر نمی تواند مفید باشد. پس از انجام عملیات حذف نویز، مرحله ی تشخیص و جداسازی لبه های تصویر صورت می گیرد. در این مرحله، لبه ها و حاشیه های موجود در تصویر استخراج شده و مورد بررسی قرار می گیرد. در مدل پیشنهادی تمرکز بر روی وجود فاصله های ناهمگون در میان ادای واژه ها و همچنین شیب ادای واژه ها در هنگام صعود و نزول ادای آنهاست. بنابراین می توان تنها با استفاده از داده های موجود در لبه های تصاویر به تحلیل سیگنالها پرداخت. شکل ۱ مراحل و شمای کلی الگوریتم مدل پیشنهادی را به صورت فلوجارت تصویری نمایش می دهد.

عملگرهای منطقی مختصاتی (Coordinate Logic Operation)، یکی از ابزارهای مهم برای انجام عملیات هایشناسایی الگو و پردازش تصویر هستند. زمینه ها و کاربردهایی مانند کاهش و حذف نویز تصاویر باینری و سطح خاکستری (Gray Level)، پر کردن نواحی و اشیا موجود در تصاویر، شناسایی و تشخیص لبه ها (۷ و ۸) و همچنین کاربردهای تشخیص پزشکی از این دسته اند (۹ و ۱۰). یکی از روش های استفاده از این عملگرها ایجاد فیلترهای مختلف برای کاربردهای خاص است. فیلترهای منطقی مختصاتی (Coordinate Logic Filters) دسته ای از فیلترهای دیجیتالی غیر خطی اند که با استفاده از عملگرهای منطقی ساخته می شوند.

شکل (۱). شمای کلی الگوریتم مدل پیشنهادی.

بلندی عادی و حالت طبیعی و بدون تأکید بر روی واژه‌ای خاص و همچنین بدون مکث بیان کنند. تمامی شرکت‌کنندگان در آزمون فرم رضایت آگاهانه را مطالعه و تایید نموده‌اند و تمامی اصول مشخص شده در بیانیه هلسینکی برای انجام آزمون و انتشار نتایج رعایت شده است. نرم افزار مورد استفاده برای تحلیل داده ها و اجرای عملیات، نرم افزار MATLAB است که بر روی کامپیوتر با مشخصات Intel® Core™2Duo CPU T6400 @ 2.00GHz processor with 2GB of installed memory (RAM) under Microsoft Windows 7 operating نصب شده است و میکروفن Rode Video Micro Camera Microphone مورد استفاده از مدل با فرکانس پاسخ گویی ۱۰۰ تا ۲۰۰۰۰ هرتز و حساسیت ۳۳ دسی بل می‌باشد. در مرحله اول در روش پیشنهادی با استفاده از تبدیل سیگنالهای صوتی به سیگنالهای تصویری، تصویر مربوط به صوت هر کدام از نمونه ها به دست می‌آید. باید توجه داشت که پردازش تصاویر با دقت بالاتر و سرعت بالاتری نسبت به پردازش صوت انجام می شود. برای پردازش تصاویر در ابتدا باید نویز مربوط به انتقال از صوت به تصویر را حذف کرد. این نویزهای موجود در تصاویر با استفاده از متغیرهای مختلف قابل جداسازی هستند. فیلتر مورد استفاده در روش پیشنهادی، فیلتر گاوسی است. از آنجا که صوت اشخاص سالم را به صورت نسبی تابعی از قانون گاوس هستند بنابراین می توان با اعمال یک فیلتر گاوسی بر روی تصاویر، حاشیه‌ها و نقاط اضافی را در صورت افراد در تصاویر حذف کرد. نویزهای موجود در تصاویر معمولاً ناشی از نویز مربوط به محیط در هنگام تهیه پایگاه داده می‌باشد. همچنین در هنگام ضبط صدا میکروفن نیز دارای نویزی است که در این مرحله تمام این نویزها به صورت قابل قبولی حذف می‌شوند. با استفاده از فیلتر گاوسی می توان نویز موجود در تصاویر را تا حدود قابل قبولی حذف کرد. از آنجا که این فیلتر از دو تابع میانگین و واریانس برای حذف نویز استفاده می‌کند بنابراین می توان با تکیه بر آن تا حدود زیادی به هدف حذف کامل نویزهای تصویر نزدیک شد. معادله مربوط به فیلتر گاوسی در زیر آمده است:

$$(۳) G(x) = \exp\left(\frac{-0.5(x - \mu)^2}{\sigma^2}\right)$$

که در این معادله μ میانگین و σ واریانس داده ها است. این فیلتر به طور قابل قبولی کارایی لازم برای عملیات حذف نویز را دارد. با استفاده از فیلترهای منطقی مختصاتی می‌توان شناسایی الگوی لبه‌ها و استخراج و آشکارسازی لبه‌های تصاویر را انجام داد. مدل پیشنهادی برای انجام این کار به صورت فیلتری شامل عملگر منطقی مختصاتی XOR ارائه می‌شود. در این مدل با استفاده از تکنیک پهن شدگی (Dilation) بر روی تصویر، پیکسل های تشکیل دهنده لبه‌ها شناسایی و استخراج می‌شوند. این فیلتر با استفاده از تحلیل پیکسل‌های موجود در تصویر و به کمک

عملکرد این فیلترها برای سیگنال‌ها و تصاویر باینری همانند فیلترهای مورفولوژیکال (Morphological) ولی برای تصاویر سطح خاکستری سریع تر عمل می‌کنند (۱۱). عملگرهای منطقی مختصاتی مورد استفاده برای فیلترها، AND، OR، XOR و ترکیبات آن‌ها هستند. اساس کار مدل های پیشنهادی ایجاد فیلترهای منطقی مختصاتی است. فیلترها بر اساس روابط و خواص حاکم بر عملگرهای منطقی ساخته می‌شوند. خواص جبر بولی حاکم بر روابط دیجیتالی برای این عملگرها نیز مورد استفاده قرار می‌گیرند. به عنوان نمونه با فرض دو مقدار ۱۰۱۰۱۱ و ۱۰۱۰۱۰۱۰ نتیجه‌ی حاصل از عمل AND مختصاتی آن‌ها برابر با ۱۰۰۰۰۱۰ خواهد بود. بنابراین عملیات منطقی مختصاتی برای دو عدد دهدهی W و V در سیستم باینری به صورت زیر تعریف می شود (۱۲):

$$(۱) X = V \cdot W$$

که در آن • می‌تواند عملگر منطقی مختصاتی NOT، OR، AND، XOR یا ترکیبی از آن‌ها باشد. برای تصویر مفروض I با تعداد $M \times N$ پیکسل که در آن N و M تعداد سطرها و ستون‌های تصویر است، درایه های ماتریس تصویر I به صورت زیر تعریف می‌شوند (۱۱):

$$(۲) S(i,j) = \sum_{p=0}^{n-1} 2^p (S_p(i,j)) \quad i=1,2,\dots,M \quad j=1,2,\dots,N$$

یافته ها

در این مطالعه ۸۰ نفر از افراد سالم و دارای اختلالات گفتاری، شامل ۳۲ مرد و ۱۸ زن سالم در محدوده سنی ۱۸ تا ۲۵ سال، با میانگین سنی ۲۳/۱۹ سال و ۱۲ مرد و ۱۸ زن دارای اختلالات گفتاری در محدوده سنی ۸ تا ۱۵ سال، با میانگین سنی ۱۲/۲۴ سال بررسی شدند. تمام افراد منتخب در حال تحصیل و مجرد بوده‌اند. در مطالعه حاضر نمونه‌ها به دلیل انتخاب از دوره تحصیلی مختلف (دانشگاه و مدارس) همسان سازی نشده‌اند که این مورد از جمله محدودیت‌های موجود در مطالعه حاضر است. روش نمونه‌گیری و انتخاب افراد به صورت نمونه‌گیری منظم (سیستماتیک) انجام شده است. نمونه سالم از دانشجویان دانشگاه حکیم سبزواری انتخاب شده‌اند و نمونه‌هایی که دچار اختلال گفتاری بودند از مراکز گفتار درمانی و مدارس استثنایی انتخاب شدند. با مشورت با صاحب نظران گفتار درمانگر (آسیب شناس گفتار و زبان) جمله‌ای انتخاب شد که محاوره ای باشد. این جمله شامل ۵ کلمه و ۸ هجا بود. آزمودنی‌ها در حین نمونه‌گیری در وضعیت نشسته و کاملاً صاف قرار می‌گرفتند و فاصله آزمودنی تا میکروفن ۳۰ سانتی‌متر بود. قبل از نمونه‌گیری از آزمودنی‌ها خواسته شد جمله‌ها را با

تصویر الف شکل ۲ مربوط به سیگنالهای یک شخص سالم است؛ همانطور که در این تصویر مشخص است فاصله خاصی بین ادای واژه ها وجود ندارد و فراز و فرودها به صورت پیوسته و مشخص اتفاق می افتد. در تصویر ب شکل تبدیل شده این سیگنال به صورت خاکستری (Gray) مشاهده می شود. دلیل خاکستری کردن تصویر اصلی این است که پردازش بر روی تصاویر خاکستری با سرعت بیشتری انجام می شود. پس از این مرحله عملیات حذف نویز با استفاده از فیلتر پیشنهادی بر روی تصویر انجام می شود و نتیجه حاصل در شکل ج قابل مشاهده است. همانطور که در این شکل مشخص است داده های اضافی تا حدود زیادی حذف شده اند و در نهایت عملیات تشخیص لبه بر روی تصویر اعمال می شود و تصویر حاصل بیانگر تمام اطلاعات مفید لازم برای پردازش داده ها می باشد و داده های اضافی به طور کامل حذف گردیده اند تا عملیات پردازش با سرعت و دقت بیشتری انجام شود.

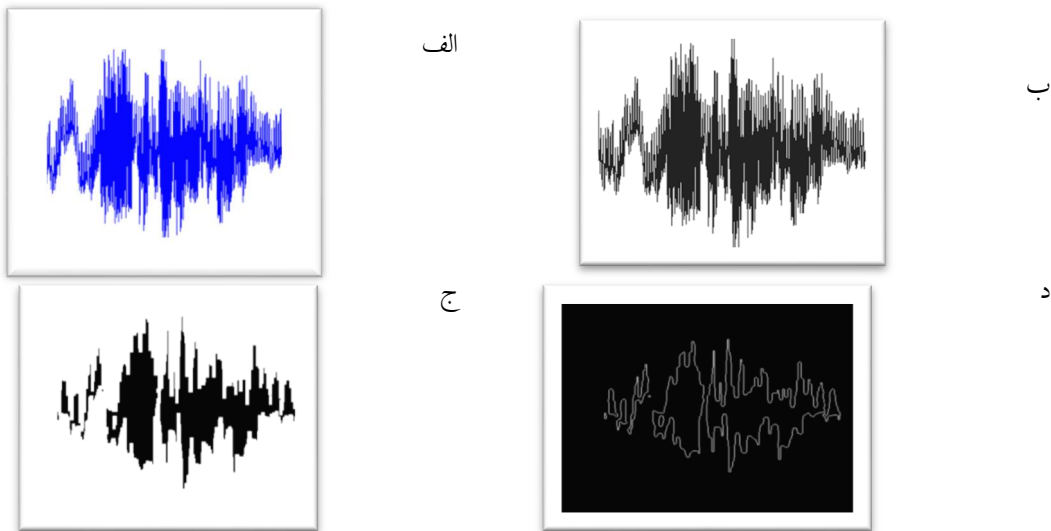
خواص عملگرهای منطقی به سادگی و با سرعت بالا آشکار سازی لبه ها را انجام می دهد. مدل فیلتر پیشنهادی به صورت زیر بیان می شود:

$$(۴) \text{Edge}(I) = I(i-1, j) \cdot I(i+1, j) \cdot I(i, j+1) \cdot I(i, j-1)$$

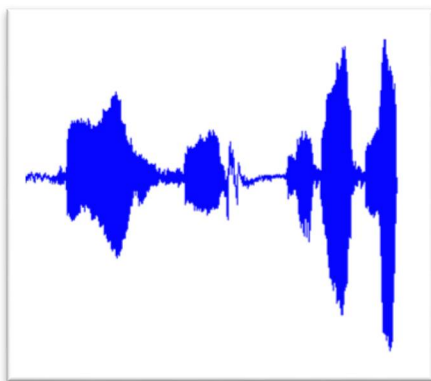
در معادله (۴)، بیانگر عملگر منطقی مختصاتی XOR است. پس از این مرحله، داده های به دست آمده مورد پردازش آماری قرار می گیرند. از آنجا که بسیاری از داده های اضافی سیگنال اصلی در مراحل قبلی حذف گردیده اند بنابراین در این مرحله تنها کافیست که دو مشخصه ی اصلی داده ها یعنی میانگین و واریانس مورد بررسی و مقایسه قرار گیرند. باید توجه داشت که در صورتی که مراحل پردازشی قبل انجام نمی گرفتند، در این مرحله، این دو داده آماری نمی توانستند به تنهایی معیار مناسبی برای تشخیص اختلالات گفتاری باشند. در زیر روابط مربوط به میانگین و واریانس داده ها آورده شده است:

$$(۵) \text{Mean } \mu = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N P_j$$

$$(۶) \text{Variance } \sigma^2 = \frac{1}{N-1} \sum_{j=1}^N (p_j - \mu)^2$$

شکل ۲: تصاویر مربوط به سیگنال صوتی فرد سالم. (الف): تصویر اصلی. (ب): تبدیل تصویر اصلی به تصویر خاکستری (ج): پس از انجام حذف نویز (د): تصویر نهایی پس از انجام عملیات جداسازی و استخراج لبه ها. در شکل (۳) تصاویر مربوط به شخصی با اختلال گفتاری دیده می شود. همانطور که در قسمت الف مشاهده می شود در سیگنالهای مربوط به این شخص فاصله مشهودی دیده می شود و فراز و فرودها بر خلاف شکل ۲ به صورت پیوسته اتفاق نمی افتد. بنابراین داده های آماری در این تصویر متفاوت از شخص سالم است. تمام مراحل پردازش که برای شکل ۲ بیان شد برای این سیگنال هم تکرار می شود.

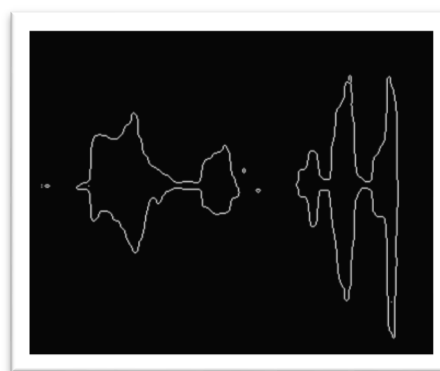
(الف)

(ب)

(ج)

(د)

شکل ۳: تصاویر مربوط به سیگنال صوتی فرد دارای اختلال گفتاری. (الف): تصویر اصلی. (ب): تبدیل تصویر اصلی به تصویر خاکستری (ج): پس از انجام حذف نویز (د): تصویر نهایی پس از انجام عملیات جداسازی و استخراج لبه‌ها.

در نهایت با استفاده از روش پیشنهادی و انجام تست بر روی افراد مختلف، اطلاعات آماری مربوط به تست ۷۵ مورد سالم و دارای اختلال به صورت زیر نتیجه شده است:

$$\begin{aligned} \text{True positive} = \text{Sensitivity} &= \frac{29}{30} = 0.96 \\ \text{True negative} = \text{Specificity} &= \frac{46}{50} = 0.92 = 92\% \\ \text{False positive} &= \frac{12}{80} = 0.15 = 15\% \\ \text{False negative} &= 0.4 \end{aligned}$$

کمیت های فوق در ادبیات رشته آمار و اپیدمیولوژی به ترتیب حساسیت یا مثبت حقیقی، ویژگی یا منفی حقیقی، مثبت کاذب و منفی کاذب ترجمه می‌شوند. از آنجا که منفی کاذب در پژوهش حاضر بسیار پایین می‌باشد نشان‌دهنده این موضوع است که کمتر شخص دارای اختلالی به اشتباه سالم تشخیص داده شده است و به دلیل اهمیت این موضوع می‌توان انتظار داشت که افراد بیمار توسط سیستم شناسایی شوند.

جدول ۱، نتایج مربوط به انجام مدل پیشنهادی بر روی ۸۰ نفر از افراد سالم و دارای اختلالات گفتاری را نشان می‌دهد. همان‌طور که در این جدول مشخص است محدوده آماری افراد سالم و دارای اختلالات گفتاری اختلاف مشهودی دارند و بنابراین می‌توان با استفاده از مدل پیشنهادی به تفکیک افراد پرداخت. باید توجه داشت که در صورتی که محدوده های نزدیک به یکدیگر باشند، آزمایش تکرار می‌شود تا از نتایج اطمینان حاصل شود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل واریانس انجام شد.

جدول ۱: نتایج آماری اعمال سیستم هوشمند پیشنهادی بر روی افراد سالم و دارای اختلال گفتاری.

پردازش آماری	محدوده افراد سالم	محدوده افراد دارای اختلال	موارد تکرار آزمایش
میانگین	$\mu > 2100$	$\mu < 2000$	$\mu < 2100$
واریانس	$\sigma > 50$	$\sigma < 42$	$42 < \sigma < 50$
تعداد افراد	۴۶	۲۹	۱۲
درصد صحت تشخیص	۹۲٪	۹۶.۶۶٪	۱۵٪

بحث

صوت یکی از جنبه‌های گفتار است که در روند برقراری ارتباط نقش مهمی ایفا می‌کند و بخشی از مراجعه‌کنندگان به کلینیک‌های گفتار درمانی را مبتلایان به اختلال صوت تشکیل می‌دهند که آسیب شناس گفتار و زبان باید با بررسی ابعاد مختلف مشکل برنامه درمانی مناسب را برای آن‌ها طراحی کند با توجه به ماهیت پیچیده و چند بعدی صوت فرآیند ارزیابی اختلالات صوت باید به گونه‌ای باشد که ابعاد مختلف آن را در برگیرد (۱۳). اختلالات گفتاری می‌تواند ناشی از اختلالات صوتی باشد که اختلال صوتی نیز به دلیل وجود انواع بیماری‌ها اعم از عضوی یا عملکردی است. تاکنون درمانگران برای ارزیابی وضوح گفتار و تشخیص اختلال گفتاری متکی به روش‌های کیفی بوده‌اند. در صورتی که ارزیابی مبتنی بر داده‌های حاصله از اندازه‌گیری ابزاری می‌تواند معیار دقیق و مشخصی را در اختیار درمانگر و بیمار قرار دهد و تاکنون روش‌ها و تکالیف گفتاری متفاوتی برای ارزیابی گفتار مطرح شده است که این روش‌ها برای پایه آزمون است. فرد چندین جمله را تکرار کرده و سپس صدای ضبط شده وی توسط خبره و گفتار درمان مورد بررسی قرار می‌گیرد که این نیز در نهایت به صورت کیفی ارزیابی می‌شود (۱۴). Tian و همکاران (۱۵) تکنیک هوشمندی برای افزایش کیفیت سیگنال‌های صوتی در ارایه داده‌اند که الگوریتم کاهش نویز برای دریافت بهتر سیگنال می‌باشد که این الگوریتم‌ها می‌تواند در جهت بهبود تحلیل سیگنال صوتی مفید باشند اما به تنهایی نمی‌تواند سیستمی جامع برای تشخیص اختلال گفتاری باشد. Hu and Raj (۱۶) نیز در زمینه تحلیل هوشمند سیگنال‌های صوتی، مدلی برای تشخیص گفتار از روی حرکت لب‌ها ارایه دادند که این مدل با استفاده از دوربین پردازش لرزش لب‌ها را بررسی می‌کند ولی به دلیل اینکه در افراد دارای اختلال گفتاری، ممکن است سیگنال صوتی بدون حرکت لب‌ها ارسال شود این مدل نمی‌تواند به طور صحیح افراد دارای اختلالات گفتاری را شناسایی کند.

سرعت تشخیص در روش ارایه شده بسیار بالاتر از روش‌های پیشنهادی در مقالات معتبر علمی و نیز روش تشخیص انسانی توسط فرد است. ارتباط میان میزان تشخیص انسانی با تشخیص توسط سیستم هوشمند ($p = 0/001$) معنی‌دار بود.

نتیجه‌گیری

اختلال گفتاری یکی از شایع‌ترین اختلالات ظاهری در افراد جامعه است. از آنجا که تشخیص وجود اختلالات گفتاری، معمولاً تنها بر اساس تشخیص متخصصان گفتار درمانی و بر اساس اصول شنیداری انجام می‌شود، لذا احتمال بروز خطای انسانی در تشخیص افراد بسیار بالاست. در این پژوهش مدلی ارایه شده است که به صورت هوشمند قادر به تفکیک افراد سالم و افراد دارای اختلال گفتاری استیک جمله شامل ۵ کلمه و ۸ هجا تعیین شد و از ۸۰ نفر نمونه‌گیری شد که به صورت تصادفی در میان افراد سالم و از گروه‌های سنی و جنسیت مختلفی انتخاب شده‌اند. سیستم پیشنهادی بر روی سیگنال‌های صوتی افراد مختلف تست شد و داده‌های آماری استخراج شدند. نتایج حاصل نشان دهنده تفکیک افراد با دقت بیش از ۹۲٪ بوده است که در مقایسه با نتایج سایر گزارشات نتیجه بسیار قابل قبولی می‌باشد. در آینده و در راستای این پژوهش می‌توان با تحلیل داده‌های آماری به تفکیک درجه‌بندی‌های مختلف اختلال گفتاری افراد نیز پرداخت.

ملاحظات اخلاقی

این مقاله شامل ملاحظات اخلاقی نمی‌شود.

منابع مالی

این مقاله منابع مالی ندارد.

منافع متقابل

مؤلف اظهار می‌دارد که منافع متقابلی از تالیف و یا انتشار این مقاله ندارد.

مشارکت مؤلفان

اع، ح م و همکاران، طراحی، اجرا و تحلیل نتایج مطالعه را بر عهده داشته‌اند و همچنین مقاله را تالیف نموده و نسخه نهایی آن را خوانده و تایید کرده‌اند.

References

- Colton RH, Casper JK, Leonard R. *Understanding voice problem: a physiological perspective for diagnosis and treatment*. 3rd ed. Baltimore, Lippincott Williams & Wilkins, 2006; PP: 341-375.
- Nicolosi L, Harryman E, Keresheck J. *Terminology of communication disorders speech-language-hearing*. 5th ed. Baltimore, Lippincott Williams & Wilkins, 2004; PP: 145-176.
- Weismer G. *Motor Speech Disorders*. 1st ed. San Diego, Plural Pub, 2007; PP: 34-49.
- Brookshire RH. *Introduction to Neurogenic Communication Disorders*. 6th ed. St Louis, Mosby-Year Book, Inc, 2003; PP: 54-86.
- Love RJ. *Childhood motor speech disability*. 2nd ed. Boston, Allyn and Bacon, 2000; PP: 123-142.

6. Pascoe M, Stackhouse J, Wells B. *Persisting speech difficulties in children*. 3rd ed. Canada, John Wiley, 2006; **8**(3): 231-244.
7. Danahy E, Panetta K, Aгаian S. Coordinate logic transforms and their use in the detection of edges within binary and grayscale images. *IEEE International Conference on Image Processing 2007*; **3**: 53-56. doi: 10.1109/icip.2007.4379244
8. Tsirikolias K, Mertzios B. Logic filters in image processing. *Proceedings of the International Conference on Digital Signal Processing 1991*; 285-287.
9. Papadopoulos A, Fotiadis D, Costaridou L. Improvement of micro calcification cluster detection in mammography utilizing image enhancement techniques. *Computers in Biology and Medicine 2008*; **38**(10): 1045-1055. doi: 10.1016/j.combiomed.2008.07.006
10. Cheng H, Xiaopeng C, Xiaowei C, Liming H, Xueling L. Computer-aided detection and classification of micro calcifications in mammograms: a survey. *Pattern Recognition 2003*; **36**(12): 2967-2991. doi: 10.1016/S0031-3203(03)00192-4
11. Mertzios B, Tsirikolias K. Applications of coordinate logic filters in image analysis and pattern recognition. *The 2nd International Symposium on Image and Signal Processing and Analysis 2001*; 125-130.
12. Tsirikolias K, Mertzios B. Edge extraction and enhancement using coordinate logic filters. *Proceedings of the International Conference on Image Processing. Theory and Applications 1993*; 251-254. doi: 10.1109/icdsp.1997.62806
13. Green M, Mathieson L. *The voice and its disorders*. London, Whurr Pub, 1991; PP: 319-332.
14. Heydari S, Torabi Nezhad F, Agha Rasouli Z, Hoseyni F. Development of speech intelligibility measurement test for 3 to 5 years old normal children. *Audiol 2011*; **20**(1): 47-53. (Persian).
15. Tian Y, Li S, Lv H, Wang J, Jing X. Smart radar sensor for speech detection and enhancement. *Sensors and Actuators A: Physical 2013*; **191**: 99-104.
16. Hu R, Raj B. A robust voice activity detector using an acoustic Doppler radar. *IEEE Workshop on Automatic Speech Recognition and Understanding 2005*; 319-324. doi: 10.1109/ASRU.2005.1566497